

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 14/06/2019

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΘΕΩΡΙΑΣ

**ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ**

ΘΕΜΑ Α

A.1

- α) Λάθος
- β) Σωστό
- γ) Λάθος
- δ) Σωστό
- ε) Σωστό

A.2 β

A.3 γ

ΘΕΜΑ Β

B.1 Κεφάλαιο 5, παράγραφος 5, σελ 100. Κρατική παρέμβαση στην αγορά (Επιβολή ανώτατων τιμών).

ΘΕΜΑ Γ

P	QD	Y	EY	ED
P1	200	Y1	5	
P1	400	Y2		- 0,5
P2	360	Y2		

1^η Μεταβολή:

$$E_Y = \frac{\Delta Q \%}{\Delta Y \%} \Rightarrow 5 = \frac{\Delta Q \%}{+ 20 \%} \Rightarrow \Delta Q \% = 100 \%$$

$$Q_2 = 400$$

2^η Μεταβολή:

$$E_D = \frac{\Delta Q \%}{\Delta P \%} \Rightarrow -0,5 = \frac{\Delta Q \%}{+ 20 \%} \Rightarrow \Delta Q \% = - 10\%$$

$$Q_3 = 400 - \frac{10}{100} \cdot 400 \Rightarrow Q_3 = 360$$

Γ.2

Αφού γνωρίζουμε ότι η καμπύλη ζήτησης είναι παράλληλη με την αρχική τότε ο συντελεστής β παραμένει σταθερός. Παρατηρούμε ότι με σταθερή τιμή μετά την αύξηση του εισοδήματος οι καταναλωτές ζητούν 400 μονάδες προϊόντος ενώ στην αρχική ζητούσαν 200. Άρα νέα συνάρτηση ζήτησης σε σχέση με την αρχική είναι αυξημένη κατά 200 μονάδες σε κάθε τιμή.

Η αρχική συνάρτηση ζήτησης είναι : $QD1 = 400 - 20 \cdot P$

Γ.3

$$QD1 = 400 - 20 \cdot P$$

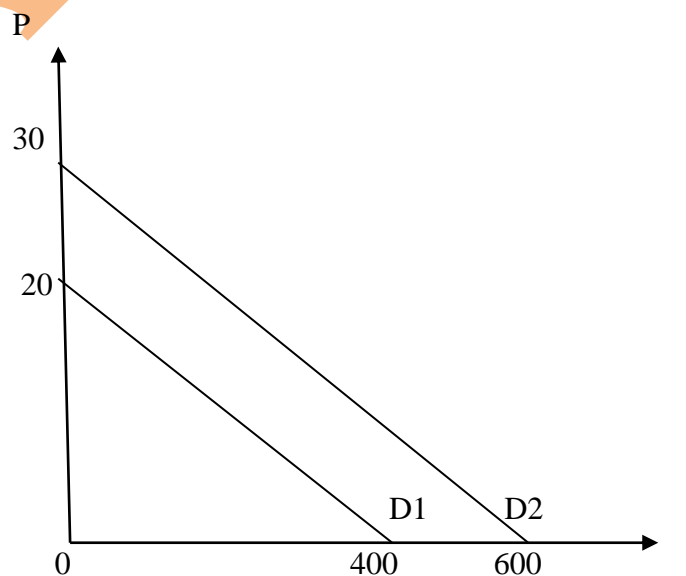
$$\text{Έστω } P = 0 \Rightarrow QD1 = 400$$

$$\text{Έστω } QD1 = 0 \Rightarrow P = 20$$

$$QD2 = 600 - 20 \cdot P$$

$$\text{Έστω } P = 0 \Rightarrow QD2 = 600$$

$$\text{Έστω } QD2 = 0 \Rightarrow P = 30$$

Q

Γ.4 Ο καταναλωτής στην επιδίωξή του να μεγιστοποιήσει τη χρησιμότητά του από την κατανάλωση ενός αγαθού επηρεάζεται βασικά: πρώτο από το εισόδημά του και δεύτερο από την ύπαρξη άλλων παρόμοιων αγαθών που μπορούν να ικανοποιήσουν την ίδια ανάγκη (υποκατάστατα αγαθά). Έτσι αν αυξηθεί η τιμή ενός αγαθού, ο καταναλωτής είναι πιθανότερο να αγοράσει λιγότερες μονάδες από το συγκεκριμένο αγαθό, αφού το εισόδημά του δεν επαρκεί για να συνεχίσει να αγοράζει τις ίδιες ποσότητες και επιπλέον μπορεί να υποκαταστήσει το αγαθό αυτό με ένα παρόμοιο φθηνότερο αγαθό. Για παράδειγμα, αν αυξηθεί η τιμή του μοσχαρίσιου κρέατος, οι καταναλωτές μπορεί να στραφούν στην κατανάλωση χοιρινού ή πουλερικών και να μειώσουν την κατανάλωση του μοσχαρίσιου. Τα αποτελέσματα θα είναι αντίθετα, αν υποθέσουμε ότι η τιμή του αγαθού μειώνεται. Ο καταναλωτής θα μπορεί με το ίδιο εισόδημα να αγοράζει περισσότερες μονάδες του αγαθού καθώς και να υποκαταστήσει άλλα αγαθά με το σχετικά φθηνότερο συγκεκριμένο αγαθό. Σύμφωνα με τα παραπάνω προκύπτει ο νόμος της ζήτησης, όταν η τιμή ενός αγαθού μειώνεται, ο καταναλωτής αυξάνει την ποσότητα που ζητάει (ζητούμενη ποσότητα). Όταν η τιμή του αγαθού αυξάνεται, ο καταναλωτής μειώνει την ποσότητα που ζητάει (ζητούμενη ποσότητα).

Γ.5

$$\text{Για } P = 5 : QD_2 = 600 - 20 \cdot 5 \Rightarrow QD_2 = 500$$

$$\text{Για } P = 15 : QD_2 = 600 - 20 \cdot 15 \Rightarrow QD_2 = 300$$

$$\Sigma \Delta_A = P_A \cdot QD_A = 5 \cdot 500 \Rightarrow \Sigma \Delta_A = 2.500$$

$$\Sigma \Delta_B = P_B \cdot QD_B = 15 \cdot 300 \Rightarrow \Sigma \Delta_B = 4.500$$

$$E_{D\text{τόξου}} = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P_A + P_B}{Q_A + Q_B} \Rightarrow E_{D\text{τόξου}} = \frac{300 - 500}{15 - 5} \cdot \frac{5 + 15}{500 + 300} \Rightarrow E_{D\text{τόξου}} = -0,5$$

Ζήτηση ανελαστική ($|ED| < 1$): Στην ανελαστική ζήτηση η ποσοστιαία μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας είναι μικρότερη από την ποσοστιαία μεταβολή της τιμής (σε απόλυτες τιμές). Επομένως, τη συνολική δαπάνη θα επηρεάζει κάθε φορά η μεγαλύτερη ποσοστιαία μεταβολή, δηλαδή της τιμής.

Αφού η τιμή αυξάνεται και η ζήτηση είναι ανελαστική τότε αυξάνεται και η συνολική δαπάνη των καταναλωτών.

ΘΕΜΑ Δ

Δ.1

$$\alpha) AP = MP \Rightarrow \frac{Q}{L} = \frac{\Delta Q}{\Delta L} \Rightarrow \frac{Q}{30} = \frac{Q - 100}{30 - 20} \Rightarrow 10 \cdot Q = 30 \cdot Q - 3.000 \Rightarrow Q = 150$$

$$AP = \frac{Q}{L} \Rightarrow AP = \frac{150}{30} \Rightarrow AP = 5$$

$$AP = MP \Rightarrow MP = 5$$

$$\beta) VC = W \cdot L + C \cdot Q \Rightarrow 400 = W \cdot 20 + 2 \cdot 100 \Rightarrow W = 10$$

Δ.2

Για $Q = 100$:

Δαπάνη για εργασία = $W \cdot L = 10 \cdot 20 = 200$ χρημ. μον.

Δαπάνη για α' ύλες = $C \cdot Q = 2 \cdot 100 = 200$ χρημ. μον.

Για $Q = 175$ θα βρούμε τον αριθμό των εργατών. Θεωρούμε ότι μεταξύ διαδοχικών συνδυασμών εργατών ισχύει ότι το οριακό προϊόν είναι σταθερό. Σύμφωνα με τα παραπάνω μεταξύ $L = 40$ και $L = 50$ έχουμε $MP = 1$. Επομένως θα έχουμε τον παρακάτω πίνακα:

Q	L	MP	VC	MC
170	40		740	
175	45		800	
180	50	1	680	12

$$MP = \frac{\Delta Q}{\Delta L} \Rightarrow 1 = \frac{180 - 175}{50 - L} \Rightarrow L = 45$$

$$MC = \frac{\Delta VC}{\Delta Q} \Rightarrow 12 = \frac{860 - VC}{180 - 175} \Rightarrow VC = 800$$

Για Q = 175:

Δαπάνη για εργασία = $W \cdot L = 10 \cdot 45 = 450$ χρημ. μον.

Δαπάνη για α' ύλες = $C \cdot Q = 2 \cdot 175 = 350$ χρημ. μον

α) Η δαπάνη για την εργασία αυξήθηκε: $450 - 200 = 250$ χρημ.μον.

β) Η δαπάνη για πρώτες ύλες αυξήθηκε: $350 - 200 = 150$ χρημ. μον.

Δ.3

α) Ο Νόμος της φθίνουσας ή μη ανάλογης απόδοσης ισχύει διότι η επιχείρηση βρίσκεται στην βραχυχρόνια περίοδο παραγωγής όπου ένας τουλάχιστον παραγωγικός συντελεστής παραμένει σταθερός. Ο νόμος φθίνουσας ή μη ανάλογης απόδοσης εμφανίζεται με την προσθήκη του 31^{ου} εργάτη όπου για πρώτη φορά μειώνεται το οριακό προϊόν.

β) Ο νόμος της φθίνουσας απόδοσης είναι μια εμπειρική διαπίστωση που ισχύει για κάθε παραγωγική διαδικασία. Ο νόμος αυτός ισχύει, επειδή μεταβάλλονται οι αναλογίες που υπάρχουν κάθε φορά ανάμεσα στους σταθερούς και μεταβλητούς συντελεστές.

Δ.4 α) Για να βρούμε τον πίνακα προσφοράς της επιχείρησης θα πρέπει να ισχύει: $P = MC \uparrow \geq AVC_{\min}$.

Ο πίνακας προσφοράς της επιχείρησης είναι ο παρακάτω:

P	QS
4	150
7	170
12	180

β) Επειδή στην αγορά βρίσκονται 200 όμοιες επιχειρήσεις τότε ο πίνακας αγοραίας προσφοράς είναι:

P	QS'
4	30.000
7	34.000
12	36.000

Δ.5

Αντικαθιστούμε τις τιμές του πίνακα στην αγοραία ζήτηση ώστε να βρούμε τις αγοραίες ζητούμενες ποσότητες:

$$QD_{\text{αγοραία}} = 60.000 - 2.000 \cdot 4 \Rightarrow QD = 52.000$$

$$QD_{\text{αγοραία}} = 60.000 - 2.000 \cdot 7 \Rightarrow QD = 46.000$$

$$QD_{\text{αγοραία}} = 60.000 - 2.000 \cdot 12 \Rightarrow QD = 36.000$$

P	QS'	QD
4	30.000	52.000
7	34.000	46.000
12	36.000	36.000

Παρατηρούμε για $P = 12$: $QD = QS$

Άρα η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας είναι: $P_0 = 12$, $Q_0 = 36.000$

Επιμέλεια: Παπαδάκης Χαράλαμπος